

Klima- og miljørapportering

Det er bare andre året Hustadvika kommune har hatt miljørapportering. I økonomiplanen for 2023 - 2026 har miljøet fått økt oppmerksomhet og rapportering fremover forventes å bli enda mer konkret og detaljert. Kommunen har akkurat hatt temaplan for Klima-, energi- og miljø ut på høring. Planen inneholder en rekke konkrete tiltak, som kommunen skal følge opp etter at endelig plan blir vedtatt. Dette vil blant annet innebære klimabudsjettering og klimaregnskap. Tiltakene vil påvirke arbeidet med kommende økonomiplaner Mer om innholdet i rapporten under.

Nededenfor følger tre bilder som viser klimarisiko, utslippsstatstikk og klimagassutslipp 2022.

Klimarisiko Hustadvika kommune 2022

Klimagassutslipp Hustadvika kommune 2022

Klimagassutslipp i kommunen

96 160 tonn CO₂-ekv.

Endring siste år

↓ **-6,4%**

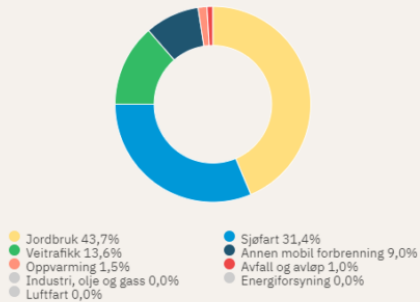
Utslipp per innbygger

7,2 tonn CO₂-ekv.

Kilde: Kommunefordelt utslippsstatistikk fra Miljødirektoratet

Data hentet 20.04.2022

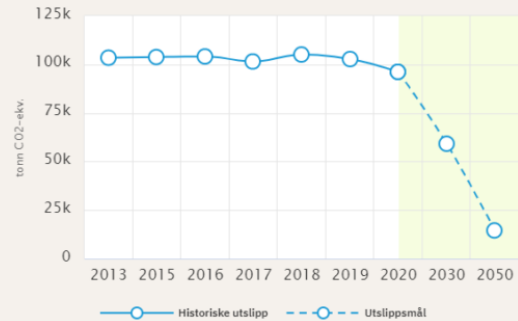
Fordeling av klimagassutslipp

Statistikken viser klimagassutslipp innenfor kommunens geografiske område, og følger de samme prinsippene og sektorinndelingene som det nasjonale regnskapet, som igjen følger FNs klimapanel (IPCC) sin standard.

Kilde: Kommunefordelt utslippsstatistikk fra Miljødirektoratet

Historiske utslipp og utslippsmål

Grafen viser historiske klimagassutslipp for Hustadvika samt utslippsmål for 2030 og 2050 forutsatt at kommunen skal oppfylle sin del av nasjonale mål.

Kilde: Kommunefordelt utslippsstatistikk fra Miljødirektoratet

Forventede klimaendringer 2090

Havnivåstigning og stormflo

For kystkommuner kan havnivåstigning være en kilde til klimarisiko. Oversikten viser beregnet havnivåstigning i år 2090 samt omfanget av bygninger, veier og areal som kan komme til å være oversvømt ved middels høyvann i 2090 gitt denne stigningen.

Havnivå i 2090

Økning i havnivå i 2090

74 cm

Oversvømte områder ved middel høyvann i 2090

Bygninger

498 stk

Veier

1,2 km

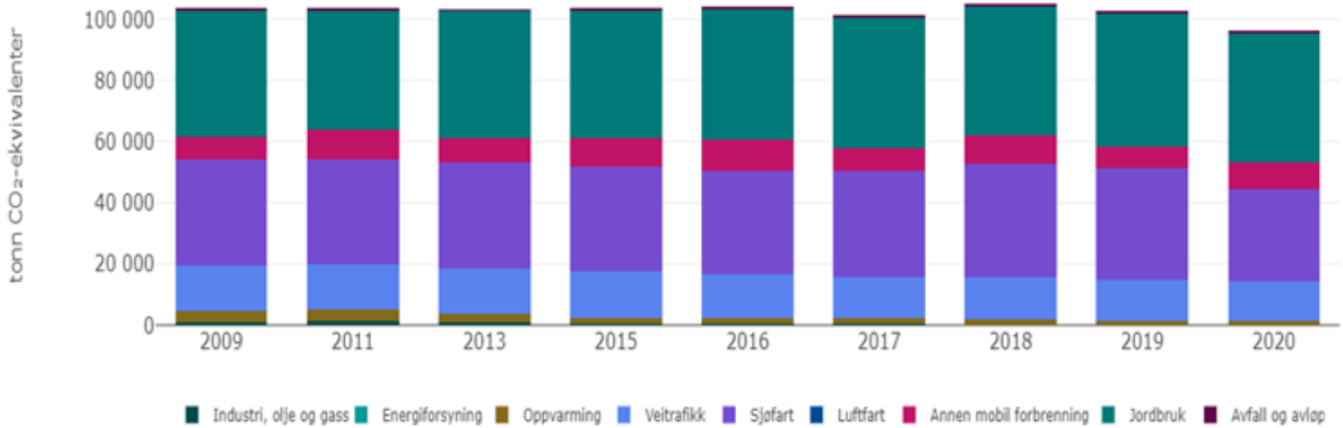
Areal

3,1 km²

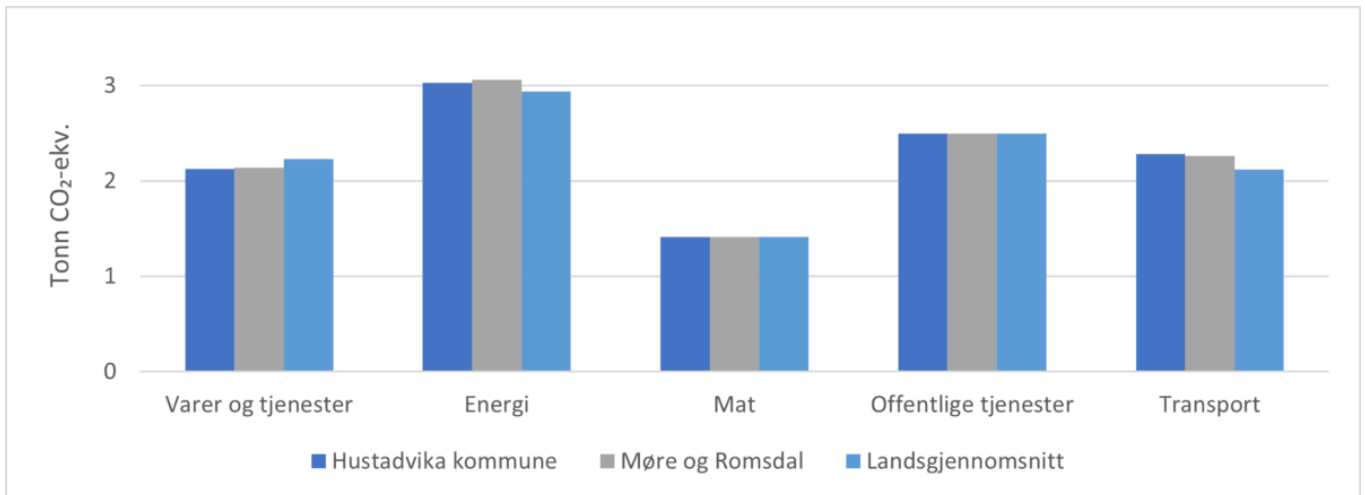
Sektorfordelte utslipp hvert år - Hustadvika kommune 2009 - 2020

Sektorfordelte utslipp per år Hustadvika

Kilde: Miljødirektoratet

Beregnete klimagassutslipp Hustadvika kommune per person

Innkjøp og klimautslipp

Det skjer en stadig utvikling i bruk av digitale verktøy for innkjøp. Dette gjør det også mulig å bli mer miljøbevisst. I en viss grad er nå produkter med lavt karbonavtrykk markert på innkjøpslistene. Det er nå altså mulig for noen varegrupper å velge de mest klimavennlige produktene. Bildet nedenfor viser vår kommune sammenlignet med de andre kommunen i innkjøpssamarbeidet i forhold til innkjøp av miljøvennløige produkt. Det andre bildet viser mer detaljer omkring innkjøp foretatt av Hustadvika kommune hos vår leverandør Maske.

Miljømerke Maske

Vi får nå statistikk fra Maske (kontor, renhold og cateringrekvisita) på andel kjøp av miljømerkede produkter.

Kommune	Omsetning total	Omsetning miljømerkede produkter	Prosentvisfordeling omsetning med miljømerking	Antall artikler kjøpt	Antall miljømerkerde artikler kjøpt	Prosentvis antall produkter kjøpt med miljømerking
Aure	kr 196 997	kr 76 330	38,75 %	4090	1678	41,03 %
Averøy	kr 229 351	kr 80 582	35,14 %	5811	1722	29,63 %
Gjemnes	kr 150 003	kr 74 614	49,74 %	2502	939	37,53 %
Hustadvika	kr 592 256	kr 248 056	41,88 %	12772	5519	43,21 %
Kristiansund	kr 1 059 802	kr 503 929	47,55 %	24585	9400	38,23 %
Rindal	kr 145 453	kr 68 273	46,94 %	2618	1143	43,66 %
Smøla	kr 166 036	kr 57 699	34,75 %	2548	1057	41,48 %
Sunnadal	kr 320 100	kr 141 997	44,36 %	8789	3885	44,20 %
Surnadal	kr 270 625	kr 120 771	44,63 %	5147	2141	41,60 %
Tingvoll	kr 171 770	kr 50 607	29,46 %	4104	1582	38,55 %
Total NII	kr 3 302 392	kr 1 422 858	43,09 %	72967	29065	39,83 %

Det jobbes også med at varer som er miljømerket blir fremhevet i eHandel, slik at bestiller kan gjøre beviste valg ved innkjøp. Statistikk pr kommune ligger vedlagt.

Hustadvika:

Miljømerking/Ingen miljømerking	Kjøpte produkter	Omsetning	Prosentvisfordeling artikler	Prosentvisfordeling omsetning
Kjøp periode 18.02.2021-15.12.2021	12772,145	kr 592 255,63	100 %	100,0
Ingen miljømerking	7253,328333	kr 344 200,05	56,79 %	58,12 %
Produkter kjøpt med miljømerking	5518,816667	kr 248 055,58	43,21 %	41,88 %
Fordeling miljømerker				
Svanemerket	4200,65	kr 189 269,16	32,89 %	31,96 %
EU Blomsten	417,33	kr 16 630,81	3,27 %	2,81 %
FCS	389,58	kr 19 443,20	3,05 %	3,28 %
PEFC	202,25	kr 8 987,34	1,58 %	1,52 %
Blå Engel	239	kr 4 688,55	1,87 %	0,79 %
Blaue Engel	11	kr 466,71	0,09 %	0,08 %
Resy	9	kr 2 925,84	0,07 %	0,49 %
Svanen	27	kr 3 081,79	0,21 %	0,52 %
Smeta			0,00 %	0,00 %
Bra Miljøval	22	kr 2 359,15	0,17 %	0,40 %
Rainforest Alliance	1	kr 203,01	0,01 %	0,03 %

Investeringer i 2022

Det er i 2022 gjennomført betydelige investeringer som er direkte miljørelatert, vi viser til prosjektene i investeringsregnskapet med kommentarer. Her vil vi nevne spesielt investeringer i Vann- og avløpssektoren, Led lys og gatelys.

Nye Haukås skole

Nye Haukås skole er et av de mest klimavennlige byggene i Møre og Romsdal. Vi har ikke kjennskap til andre prosjekt i vårt distrikt som greier å nå så ambisiøse

klimagassmål.

Hustadvika kommune fikk støtte til klimatiltak ved bygging av nye Haukås skole. Totalt har vi fått kr 3.375.000 i klimasatsmidler fra Miljødirektoratet, fordelt på forprosjektmidler og midler til å dekke merkostnader for bruk av klimavennlige materialer i bygget.

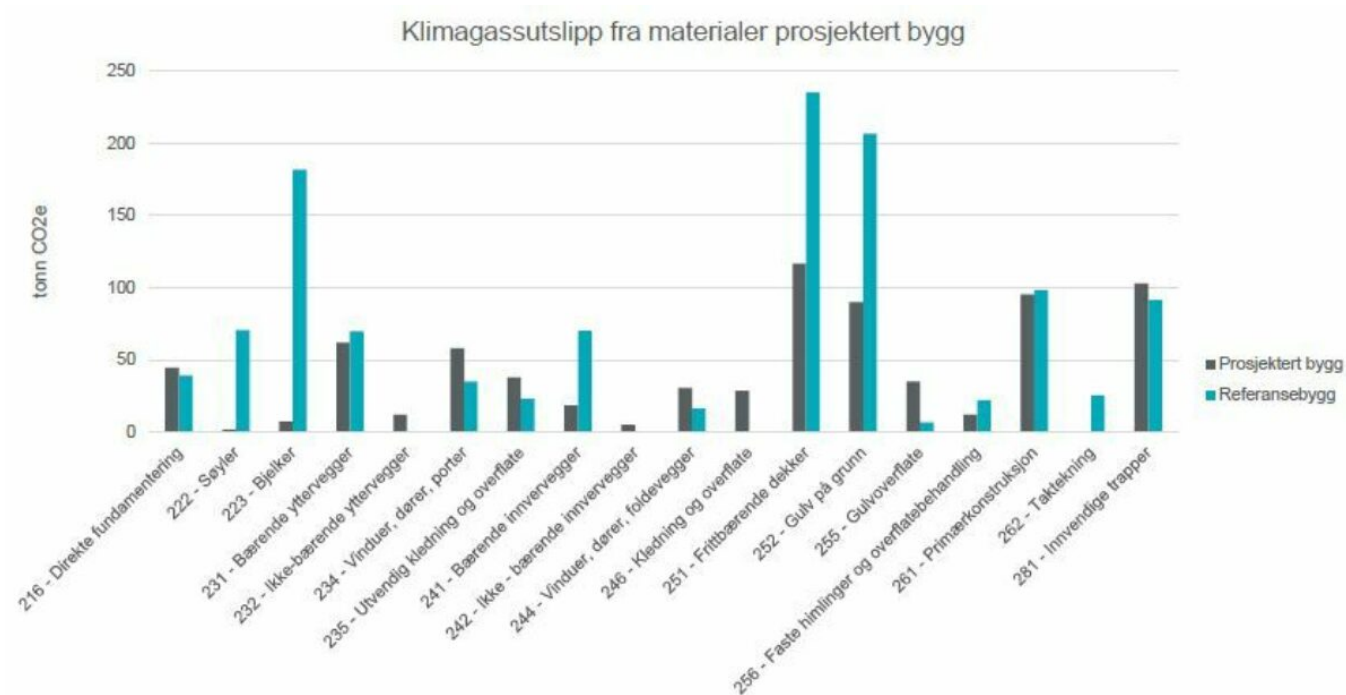
Bygget ble oppført i massivtre, med valg av byggematerialer med lavt klimagassutslipp, lavkarbon betong klasse B som er beste tilgjengelige i området, optimalisering av betongmengder, passivhus samt rikelig med sykkelstativ med og uten tak. Målet var å oppnå 40% reduksjon av klimagassutslipp fra materialbruken. Prosjektet (i daværende Fræna kommune) har i 2019 mottatt støtte til tidlig kartlegging av klimaløsninger fra Klimasats.

Forprosjektmidlene ble dels brukt i programmering- og anskaffelsesfasen, og dels i samspillsfasen. Det tidlige fokuset på miljø har gjort at prosjektet har en helhetlig tilnærming til miljø og er et foregangsprosjekt på mange områder.

For å nå målet er det valgt disse hovedgrepene:

- Valg av betong i lavkarbonklasse B fra Sylteosen betong
- Kortreiste ytterveggelementer fra Jatrel
- Armering med 97 % resirkulert stål
- Bæresystem i massivtre
- Bindingsverk og massivtre i yttervegger
- Massivtredekker
- Massivtretrapp

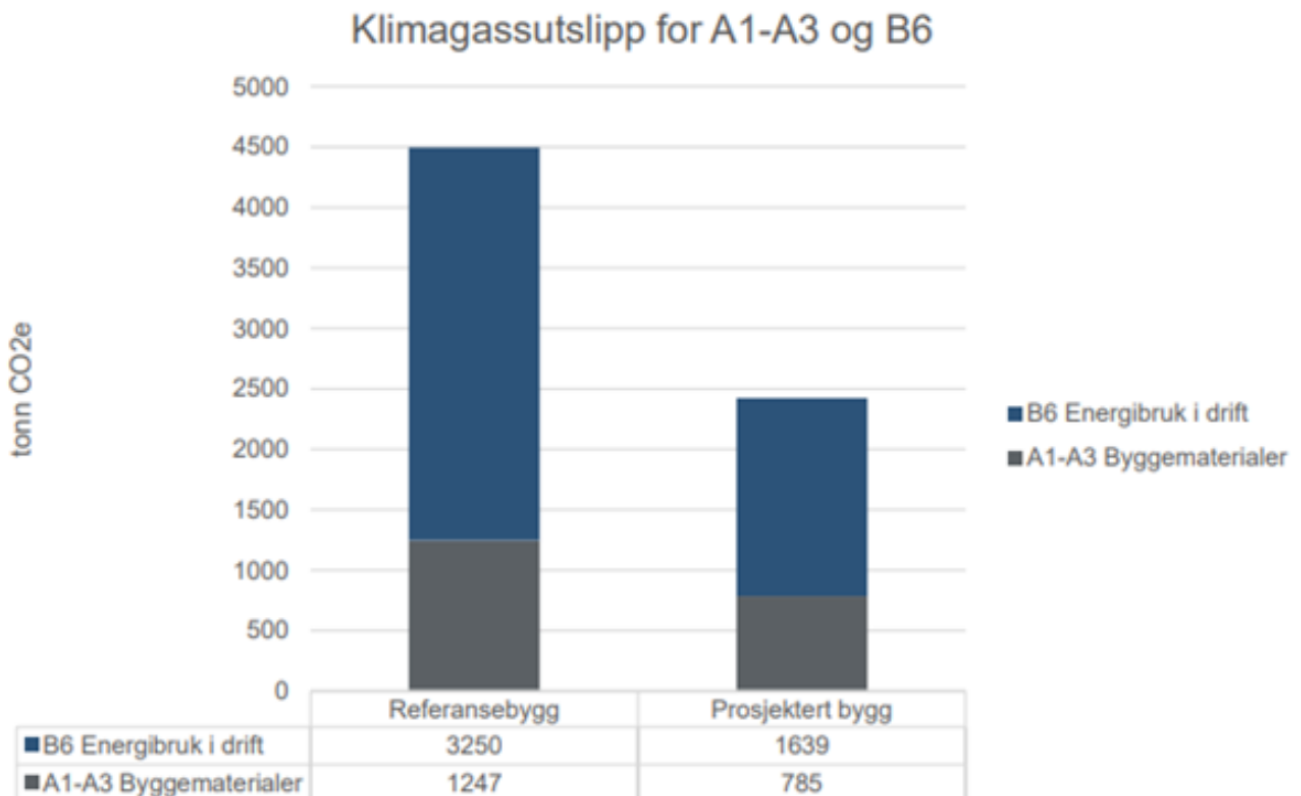
Resultatene av klimagassberegningen representerer klimagassutslipp for produksjon av bygningsmaterialer og energibruk i drift i løpet av 60 års levetid. Prosjektert bygg oppnår en total reduksjon i klimagassutslipp på 46 % sammenlignet med referansebygget. Reduksjonen i klimagassutslipp fra materialer med referansebygget er 37 %.

Det er et viktig poeng å fremheve at før anskaffelsen av Nye Haukås skole var det ikke tilgjengelig lavkarbonbetong i regionen. Som en konsekvens av anskaffelsen og konkrete krav stilt i konkurransegrunnlaget har den lokale betongentreprenøren fremstilt lavkarbonklasse B.

Det har også blitt gjort grundige beregninger at utslipp fra massivtre kontra lokalt produserte veggelementer fra Jatre på Freneidet. For ytterveggene ble denne løsningen mer gunstig, særlig pga behovet for store utsparinger til vindu og dører. Jatre har fokus på klimavennlige løsninger, og det er svært gledelig at lokale leverandører er konkurransedyktige både på kvalitet og pris.

Når det gjelder ENØK-tiltak, så kvalifiserer Haukås-prosjektet for 150 000,- i støtte fra Enova. Tildelingskriteriene fra Enova har etter hvert blitt krevende å nå, da de stort sett dekker innovative anskaffelser, og ikke «vanlige» løsninger som f.eks bergvarme. Energibruken vil likevel bli svært gunstig for denne skolen, og kan illustreres slik:

Klima, energi og miljøplan under arbeid

Hustadvika kommune meldte oppstart av planarbeid når det gjelder Klima-, energi- og miljøplan for kommunen i mars 2021 sak PS 10/2021. Planen har nå vært på høring. Klima-, energi- og miljøplan for Hustadvika kommune er prioritert i planstrategien for 2020-2023 (PS 20/2020). Planens hensikt er å legge grunnlag for klimaarbeidet i kommunen. Klima-, energi- og miljøplanen skal fremmes som en temaplan med tiltak, og planen skal bidra inn i arbeidet med kommuneplanens arealdel. Klima-, energi og miljøplan 2030 for Hustadvika kommune, blir en helt ny plan. Eide kommune utarbeidet en klima- og energiplan i 2010 og Fræna kommune i 2012.

Planen skal utarbeides i tråd med Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. Den skal videre ta opp i seg de strategiske målene som er satt i Kommuneplanens samfunnsdel. Viktige rammer og føringer for arbeidet med Klima, energi og miljøplanen er oppsummert i kulepunktene nedenfor.

- Parisavtalen og FNs klimapanel
- FNs bærekraftsmål

- Meld. St. 13 (2020-2021) – Klimaplan for 2021-2030 (Klimameldinga)
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning
- Fylkesplan for bærekraftfylket Møre og Romsdal 2021-2024
- Fylkesstrategi for miljø, klima og energi
- Statsforvalterens forventningsbrev 2022
- Kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032
- Oppstart av planarbeid - Klima-, energi- og miljøplan for Hustadvika kommune (vedlegg 2)
- Hustadvika kommune sin rapport etter KPI-undersøkelsen til Bærekraftsfylket Møre og Romsdal
- [Klima- og energiplan - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no)

I planoppstarten ble det satt følgende hovedmål for arbeidet:

- Hustadvika kommune reduserer klimagassutslipp. (Norge har en betinget forpliktelse om å redusere utslipp av klimagasser i 2030 med minst 40 prosent sammenliknet med 1990).
- Hustadvika kommune skal sørge for effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunal bygningsmasse og i kommunen ellers.
- Hustadvika kommune har miljøvennlige funksjonelle offentlige bygninger
- Hustadvika kommune tilpasser seg forventede klimaendringer
- Hustadvika kommune har jord, vann og luft med gode kvaliteter
- Hustadvika kommune bevarer naturmangfoldet og verdifull natur
- Hustadvika kommune forvalter naturressurser bærekraftig og langsiktig, med et særskilt søkelys på langsiktig vern av arealer til matproduksjon.

Det vil i arbeidet med klima, energi og miljøplanen være naturlig å kategorisere hovedmålene i hhv klima, energi og miljø.

Ved utforming av hovedmål, er det viktig å innhente et solid kunnskapsgrunnlag. Status og utfordringer når det gjelder klima og miljø i Hustadvika kommune, må derfor grundig utredes i planarbeidet. I planoppstarten ble det pekt på følgende fokusområder i klima, energi og miljøarbeidet:

- Mobile klimautslipp
- Stasjonære klimautslipp
- Energibruk innenfor bygg og eiendom
- Forurensning til vann og jord
- Landbruk
- Det må sikres artsmangfold i planen

I tillegg skal det etter kommunens innkjøpsreglement stilles miljø- og klimakrav i alle anskaffelser.

I klima-, energi- og miljøplanen skal det defineres kriterier som skal legges til grunn for prioritering. I planens handlingsdel skal også alle foreslåtte tiltak gjennomgås og systematiseres i en prioriteringsliste. Prioriteringene kan gjerne deles i kort, mellomlangt og langt perspektiv. Planen skal danne grunnlag for kommunens klimabudsjett og klimaregnskap